

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані відні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Натісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Загранична політика Австрії.

У відповідь на поодинокі заміти делегатів, промовляв гр. Голуховський на вчорашнім засіданню австрійської делегації в Будапешті. Звертаючи ся до чеських делегатів, бесідник заявив, що було би лишнім трудом реагувати на їх закиди, бо они не хотять дати себе переконати. Однак мусить запротестувати против втягання до дискусії особистостей посторонних монархів та їх заступників — се відповідає також переконанню більшости делегацій.

Відтак заперечив бесідник твердженню дел. Кафтана, що в справі анексії Босни і Герцоговини не було ніякої ноти держав і належить дивувати ся, звідки взяли ся такі фальшиві інформації. Що-до тридержавного союзу, то єсть він тим, чим був перед двайцятьма роками, мировим союзом *par excellence*, а послідне, дуже відрядне порозумінє з Росією не змінило в нім нічо, дало лише тим більшу запоруку європейского мира.

Супротив твердження дел. Страньского, що тридержавний союз мусів ослабнути, коли потребував зміцненя, міністер підніс, що частійші зносини скріпляють приязнь, як в житю одиниці, так і в житю держав. В сїм змислі треба розуміти висказ міністра, а цілию єго було загал населеня запевнити про утвердженіи мировий настрій монархій.

Що-до Італії, міністер відспирає твердженє, мовби она не була рівнорядним чинником в тридержавнім союзі. Таким уважають єї так у Відні, як і в Берліні. А що сей союз получений для Італії з ве-

ликими коштами, се ніяк не може становити причини невдоволеня сеї союзної держави, бо не належачи до тридержавного союзу, она мусіла би вступити в иньшу комбінацію, яка потягнула би за собою не менші видатки на уоруженє.

Переходячи до відносин на Сході, міністер висказав здивованє, що сї самі делегати, які перед двома роками висказали єму повне довірє що-до кретенських справ, тепер роблять єму закиди в сій справі, що вже належить до минувшости. Так само дивним є закид, що міністер заграничних справ мішає ся до відносин в Сербії. Колиж в делегаціях застерегано ся против вмішуваня ся міністра до внутрішних справ, а заразом протестують, що би не мішав ся до заграничних справ, то чим-жеж властво має займатися міністер, що би догодити опонентам? Закидано мені, що король Мілян лише тому є в Сербії, що я єго толерую, чи протегую. Я за границю нікого не протегую, а впрочім такий спосіб обговорюваня внутрішних справ посторонних держав є зовсім неприличний.

У відповідь дел. Страньскому заявив міністер, що не єго виною, коли єго економічна програма до тепер не дочекала ся переведеня. В таких справах міністер заграничних справ в Австрії має лише посередній вплив. Ініціатива належить до обох міністрів торгівлі, які завсїгди можуть числити на підпертє зі сторони міністерства заграничних справ.

Переходячи далше до справи видалюваня з Німеччини, каже міністер, що так він, як і амбасада в Берліні дуже часто з добрим наслідком заступають ся за видалюваними. Вісти в дневниках знатно пересадні, пр. в Ляндгуті видалено всего 3

особи, а не 360, як пущено поголоску. Поступованє німецьких властей в послідних часах богато поправило ся, але треба завсїгди памятати, що кожда держава має своє зверхниче право. Навіть таке вольнодумне правительство, як американське, робить з него ужиток против іміграції, при якій входять в гру не лише національні, але і соціально-політичні згляди.

Відтак звернув ся міністер до промови делегата Вахнянина що-до відносин руских емігрантів в Америці. Сї відносини дійсно потребують поправи. Рускі емігранти відчувають дуже прикро недостаток священників. Сею справою міністер займає ся від довшого часу, та переписував ся з Ватиканом. Хотий сих недостатків ще не усунено, але в недовгїм часі належить надїяти ся поправи. У всякім разі було би дуже пожаданим, аби рускі єпископи зі своєї сторони домагали ся поліпшеня сих відносин. Деяка трудність лежить в сїм, що американські єпископи допускають лише нежонатих священників, а таких є мало в Галичині та на Угорщині, а ще менше таких, що схотїли би іти до Канади.

Міністер кінчить свою промову, вказуючи на відзиви делегатів до згоди і примиреня. Не мішаючи ся до внутрішних справ — каже бесідник — желяю, що би заступники народів найшли дорогу до вирівнаня непорозумінь, бо в в трех найблизших літах мусимо вивязати ся з трех великих задань: Маємо установити автономічну тарифу митову, заключити нову угоду з Угорщиною та відновити торговельні трактати з заграничними державами. Се так великі праці, що при нормальнім функціонованю парламенту не легко їм дорівнати. Коли в найкоротшїм часі відносини,

34

ГЕНРИК ІБЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

Третій акт.

Дикі урвища зі страшними зворами в глибині. Снігом покриті вершки гір знимають ся гори на право і цезають високо у мраці. На ліво серед звалищ стоїть стара, на пів розвалена хата. Равний ранок. Світає; сонце не зійшло ще.

Мая входить червона і розігріта на урвище з лівого боку. Ульфгайм йде за нею на пів лийий, на пів усьміхнений і тримає її сильно за рамя.

МАЯ

намагаєть ся вирвати.

Пустіть мене! Пустіть мене, кажу!

УЛЬФГАЙМ.

Ну, ну, — того лише не доставало, аби ви кусали. Алеж ви лихі як гадина.

МАЯ

бе його по руці.

Пустите мене вже раз, кажу. І чи дасте спокій?

УЛЬФГАЙМ.

Алеж се —

МАЯ.

То я не йду ані кроком далше з вами! Чуєте — навіть ані кроком —!

УЛЬФГАЙМ.

Го! го! Якже ви будете повертати ся в сих диких скалах без мене?

МАЯ.

Збіжу, коли так мусить бути, онтам просто по тїм стрімкім березі.

УЛЬФГАЙМ.

І поторошу ся, порву ся в кусні — а тепла кров буде ляти ся.

Пускає її.

Прошу. Збіжіть тепер із сього берега, як маєте охоту. Гляньте як стрімко він спускаєть ся у пропасть. Лише вузенька стежочка веть ся в долину, по якій ледви чи можна зійти.

МАЯ

обрізує рукою сукню і дивить ся на нього з гнівом.

І з таким чоловіком ходити на польованє!

УЛЬФГАЙМ.

Скажіть радше — бавити ся.

МАЯ.

Ах так, ви називаєте се забавою?

УЛЬФГАЙМ.

Маю честь бути так сьмілим. Сього рода забаву люблю найліпше.

МАЯ

меча в зад головою.

Ну — але на се я мушу сказати —!

По хвилі мовчаня; глядить на нього допитливо.

Пощо ви розпустили пси?

УЛЬФГАЙМ

моргав очима і усьміхаєть ся.

Аби і вони могли заполювати собі на власну руку, знаєте.

МАЯ.

Се просто брехня! Тому ви не розпустили їх.

УЛЬФГАЙМ

усьміхаєть ся все ще.

Ну, а чомуж? Прошу, я слухаю —

МАЯ.

Бо ви не хотїли мати при собі Ляrsa. Він мав полетїти за ними і ловити їх одного по одному. А тимчасом. — Гарна ви собі людина!

УЛЬФГАЙМ.

— А тимчасом —?

МАЯ

уриває коротко.

Вже добре.

УЛЬФГАЙМ.

Лярс не найде їх так швидко. Можете бути спокійні. Він не верне перед часом.

(Далі буде).

не поправлять ся, заходить обава, що сі справи взагалі не дадуть ся перевести. А яким би се було ударом для цілої нашої держави, сего і виказувати ближше не треба. (Гучні оплески).

Вісти з Америки.

Ми свого часу подали допись п. Геніка до американської «Свободи», в якій він захвалював еміграцію до Канади та при тим закинув о. Політці незване тамошних відносин. На те дає о. Політца різку, як і основну відповідь:

«Не маю я наміру борикати ся з ніким на перо, а понизшу відповідь подиктувала мені та сама любов до руского народа, яка і руководила мною в п сано статі до галицької газети «Дьло». Не вхожу в переконаня п. К. Геніка, чому він обстає за еміграцією до Канади, та каже надіяється на будуче гаразду руским поселенцям, а я скажу, чому я єсьм против еміграції до того краю.

П. К. Генік чейже сам добре знає, що мало кому з руских емігрантів дали добру землю. Що лучші фарми забрали компанії або школи, середні вже давно мають Меновіти, котрі як добрі газди, мають вже сякий-такий хосен, а що лишило ся, то дали нашим, що їх спроваджено агентами. Чейжеж я сам читав ще в краю такі листи агентів. Празда, скрутно приходить ся жити народови в старім краю, але чи то вже він має утікати і покидати свою батьківщину, продаючи єї за пів дармо а конто канадійского чи бразилійского раю? Я бачив таких людей в Вінніпегу, як они страшно бідують, не маючи кавальчика хліба. А хтось їх там поратував, зацаковано їх у вагони, завезено на фарми і хоч нераз порядне зимно, а ту сиди голіруч в пустини і роби, що хочеш. П. К. Генік потішаєсь, що най іно варід запоможе ся, потім він хопить ся просьвіти. Мій Боже! Аджеж і в старім краю не згортають рук, а іде оно до лучшого. Всюди будують ся школи, засновують бурси, побільшують рускі гімназії, що року множать ся нові притулиски для рускої молодежи, від 1892. року маємо вже 30 захоронок під проводом руских сестр служебниць, що учать дітей писати, читати, сьпівати, шити, варити; дальше множать ся крамниці, читальні, подекуди викупуюсь від панків ґрунти, рух просьвітний поступає вперед як ніколи перед тим, а і сьвідомість політична не чужа вже так дуже. Треба знати, що руский нарід живе в Галичині в купці, де вже тільки людей працює над ним, а помило того приходить ся тяжко з тою справою, а шож говорити о Канаді, де нарід наш розкинений по всіх усядах, оден другого не знає, за помози жадної, і самому собі лишений. Надія сама не вистарчає, що за яких 100 років ті пустаї канадійські замінять ся в сяку таку родючу ниву, тай ізза тої надії годі казати народови покидати свою батьківщину і йти в сьвіт за очи. Чомуж нам не мати тої надії і віри на старий край? Аджеж і в краю так все не буде, як єсть, а змінить ся теперішній лад, бо-ж нарід не стоїть там на однім місци, а стає чим раз просьвіченіший.

Будьмо приятелями народа! Ми не єсьмо Мойсеями, щоби єго випроваджати з Египту до обіцяної землі! Богу дякувати і наш старий край не єсть єще Египтом, позбув ся вже фараонської нагайки і знову єму засьвітить сонце. Правда, оно ще трохи за хмарами, але пождім маленько і оно передре ся і засьвітить скорше як в Канаді. Як кому розходить ся, щоби нарід заробив на хліб, то перше треба старати ся, щоби він не збував дармо того, що вже має, а єго батьківщина, щоби не переходила в жидівські та польські руки, бо тоді ті возьмуть верх і на правду повиганяють і тих з наших, що єще лишились.

(Конець буде).

СПРАВОЗДАНЕ головного Виділу

„Руского Товариства педагогічного“ у Львові

за час від 1. січня до 31. грудня 1899 р.

(Далі).

VIII. Институт для хлопців: Комітет, що з порученя виділу Руского товариства педагогіч-

ного упрывляв Институтом, відбував засіданя, полагаджуючи всі справи. Всклад комітету входили: дир. Едв. Харкевич яко голова, Ілля Корудз, проф. рускої гімназії, о. Д. Дорожницький, катихит рускої гімназії, адвокат др. Стефан Федак, лікар др. Антін Хомин і Кость Панковский яко члени. Сей послідний був заравом настоятелем Институту.

По-при релігійно-моральне вихованє мав комітет на оці товариске пожите учеників. Помочию при науці занимались інструктори поодиноких клас. Се ліпші ученики, котрі в Институті остають або за малою доплатаю, або безплатно. Образованє шкільне розширювано лектурою домовою під надзором настоятеля. В огороді, де в літї перебувають ученики в часі свобіднім від науки, суть бари і рек до гімнастики; майже що неділі і сьвята відбувано дальші проходи в околиці львівські. Комітет мав на оці, щоби ученикам подавано все страви як найздоровші і в тім згляді ішов за радою д-ра Хоминя, що безкорисно питомцям уділяв рад лікарских. П нятих було з I. класи гімн. 8, з II. класи 7, III. кл. 8, з IV. кл. 6, з V. кл. 5, з VI. кл. 5, з VII. кл. 6, з VIII. кл. 5. З того було сьвященничих дітей 28, учительских 9, селяньских 4, урядничих 4, а сиріт 5. Рєзултат загальної класифікації слідуєчий: класу з відзначенєм дістало 4 учеників, класу другу 5, поправку 3, иньші класу першу. До іспиту зрілости сідало 5 елевів, з чого I здав з відзначенєм, I дістав поправку, а иньші здали.

Приходу було 9.162-10 зр. Розходу 9.229-61 зр. Недобору було 67-51 зр.

IX. Бурса учительська: Принято 6 синів учителів народних з рускої гімназії. Двох з них мало при кінци року шкільного 1898/99 поступ дуже добрий, а 4 класу першу. Бурса поміщена поки-що при Институті для хлопців під покровом св. О. Николая при улиці Театинській ч. 19.

X. Видавництва Товариства в році 1899. Образкові виданя: Робінзон Чайченка 40 кр. Мірон, Пригоди Дон Кіхота (друге виданє) 40 кр. Казки Андерсена ч. 1, 2, 3 і 4 по 25 кр. Казки народні ч. 1 і 2 по 25 кр. Байки Бранчанінова 25 кр. Байки братів Грімів 25 кр. Виданя без образків: Василь В—р, Подорож до краю лїліпутів 25 кр.; Віра Лебедів, Малі герої 25 кр.; Ів. Спілька, На чужині 20 кр.; А. Глодзінський, Огород шкільний 60 кр.; Мих. Кодюбинський, Оповіданя 20 кр.; Олекса Катренко, Оповіданя 20 кр.; Стефан Пятка, Дарунок для дітей 20 кр.; Оповіданя для дітей 20 кр.

Ухвалено печатати: Байки Хлібова. Чорну Ряду Куліша. Думи народні. Марту Борецьку. Оповіданя Марка Вовчка. Оптику, переклад з сербского, Полянського. Термінольоґію гімнастичну. Ромбінзона (великого).

Вкінци випадає зазначити, що Товариству педагогічному помагали в сім році в єго роботі так деякі товариства рускі як і часть нашої єспільности. Не забуваймо, що в чийх руках керма вихованя молодежи, того будучність.

Йосиф Гайчаковский, секретар.

ФІЛІЇ ТОВАРИСТВА.

По конець року 1898 мало товариство 6 філій, а то: в Тернополи, Щирци к. Львова, Николаєві над Дністром, Самборі, Грибовичах під Львовом і Рогатині. В році 1899 прибули ще філії в Калуши і Станиславові. В заснованю суть філії в Коломиї, Стрию, Перемишля і Камінці струміловій. На жаль однак в вісьмох існуючих філій не оказали ніякої діяльності філії в Щирци, Николаєві над Дністром і Калуши. В загалі розвій філій не конче представляє ся корисно і тому належить бажати, щоби наші визначні люди, в першій точці наші пп. професори і учителі живійше заняли ся справами філій. Прикрий досьвід наглядно показує, що декуди одиначі упадають нераз під навалом праці, а велика часть наших людей усуває ся від всякої роботи. Чейже так дальше бути не може, єсли хочемо, щоби нає мали за нарід, сьвідомий своєї культурної цілі. Треба нам всім проте приложити рук до праці, а успіх прийде.

Філія тернопільська відбула засіданя виділу 5; виділ старавсь о предплатників для «Дзвінка», збирив жертви на книжки і одіж для бідної молодежи шкільної, закупував книжки для

неї, робив заходи коло заведеня рускої школи мужескої в Тернополи і приватної женської, призбирив дещо книжок для руских емігрантів в Бразилії, справив для дітей торжество св. Николая і завів науку жіночих робіт в заведеню ім. кн. Конст. Острогского. Філія числила 50 членів. Приходу мала філія 88 зр. 96 кр., а сальдо на р. 1900 вносить суму 26 зр. 46 кр. Крім сего має філія на книжці щадничій суму 52 зр. 14 кр., що осталась з чистого доходу з вечерка.

Філія в Самборі мала 30 членів. Засіданя відбула два, а зборів надзвичайних також два; на них держали відчити п. Будзинський, п. Банах і п. Ковалів. Виділ розіслав також відозву до виднійших людей в справі видаваня річників педагогічних і вибрав комітет в цілі виданя першого річника сего видавництва. Приходу мала філія 14 зр.

Філія в Грибовичах відбула нарад надзвичайних чотири, а на них перевела критичний огляд уступів «Школи народної ч. IV.» Лекцій практичних переведено в сім році три (пп. Стронський, Яворський і Мош). Відчитів було 2 (пп. Климко Іван і Тома Мілевич). Членів має філія 20. Приходу мала філія 10 зр.

Філія в Станиславові завязана 29. жовтня 1899 виказала незвичайну діяльність завдяки бл. п. Андрієви Шахновичеві. Філія внесла поданє о заснованє рускої гімназії в Станиславові, заходить ся коло заснованя бурси для шкільної молодежи. Засіданя відбула філія в році 1899 два, членів має 43. Приходу було 79 зр. Сальдо на р. 1900 вносить 10 зр. 75 кр.

Філія в Рогатині заходилає коло заснованя бібліотеки в Рогатині. Членів мала 30, а приходу 35 зр. 80 кр.

(Конець буде).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

В Берліні ще завсїгди не може успокоїти ся опінія з причини недавньої бесіди кн. Людвика баварского, назначеного на наслідника престола Вітельсбахів. Молодий князь вже підчас коронації царя Николая II. в Москві, заявив свою рішучість, коли по промові німецкого конзуля, який в розгоні пруского сервілізму до свити цїсаря Вільгельма зачислив був членів династії Вітельсбахів, зганив конзуля досадними словами. Тоді мусїв кн. Людвик за своє вступленє піти до Каноси та перепросити обиджений берлінський двір. Тепер-жеж дав знов вираз своєї знеохотї до прускої геґемонії на засіданю баварского союза каналового водоплавання. В острих словах виступив против трактованю Баварії, мовби якогось підрядного краю, та заявив, що Баварія не уважає жадною ласкою приналежність свою до німецкого державного союзу. Можна сказати, що трафіла коса на камінь і против різкого цїсаря Вільгельма II, стоїть амбітний наслідник баварского престола, у якого добро власного краю стоїть висше над славнену могучість сполученої Германії.

Болгарске правительство одержало від віденьского заграничного уряду офіціально повідомленє, що засадничо позволено заключити конзулярну конвенцію між Австро-Угорщиною а Болгарією. Болгарске правительство вишле незадовго делеґатів до Відня, котрі разом з делеґатами австрійского і угорского правительства мають нарадити ся над поодинокими постановами і подробицями конвенції. Як колись заключене торговельного договора між Австро-Угорщиною а Болгарією послужило до заключеня договорів Болгарії з иньшими державами, так тепер конзулярна конвенція з Болгарією послужить за підставу до заключеня конвенцій з иньшими державами. Болгарске правительство вже розпочало в тім напрямі переговори з иньшими державами.

В Бельгії відбувають ся тепер вибори до парламенту, при котрих перший раз буде примінений новий виборчий закон, що вводить пропорціональне заступництво. До розданя є 76 мандатів до севату, а 152 до палати послів. Новий заков дає кожній партії, котра одержить певне число голосів, відповідне до єї сили заступництво в обох палатах. В кожнім виборчім окрузі кожда партія або фракція виставляє лісту своїх кандидатів, на котрій находять ся кандидати до дійсних мандатів і їх заступників. Тенійших або доповняючих виборів не бу-

де. Коли який мандат опорожнить ся, займе его заступник. Голосоване є тайне і обовязкове. Хто без важної причини не ставить ся до голосування, буде засуджений на грошеву кару. Результат теперішних виборів зависить від того, який буде результат в фляндрийських округах, котрі доси вибирали виключно клерикалів.

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: гр.-кат. Андроника; рим.-кат. Фелікса. — В четвер: Гр.-кат. *Вознесене Христове*; рим.-кат. Петронелі.

— **Вечерниці** в память XXXIX. роковин смерті *Т. Шевченка* відбудуть ся в Бережанах дня 7. н. ст. червня заходами «Бережанського Бояна» в комнатах товариства.

— **Аматорске представлене і прогулька** в Станиславові. З нагоди загальних зборів Руского Товариства педагогічного, котрі відбудуть ся в Станиславові на днях 3. і 4. червня с. р. Відиграє Драматичний Кружок станиславівського Бояна на дохід бурси тов. педагог. в Станиславові в неділю дня 3. червня с. р. в сали театральній тов. ім. Монюшка, комедию в 3. актах зі співвами Д. Лозовского під заголовком: *Мицанка*. Білетів дістати можна в торговлі Вп. Стахевича, а в день представлення вечером при касі. Початок о 8. годині вечером.

В **понеділок** дня 4. чдрвня н. с. 1900 р. устроює Філія товариства педагогічного в Станиславові **прогульку до Ворохти**. Виїзд з Станиславова залізницею о 5 год. 58 мін. час колівий (6 год. 36 мін. ч. міський) рано. Приїзд до Яремча 7 год. 55 мін. Звіджуване Яремча до 12 години 20 мін. вполудне, о 12 год. 30 мін. вполудне виїзд до Ворохти. В Ворохті від 1 год. 15 мін. до 8 год. 28 мін. прогулька на Ребровач о 8 год. 28 мін. вечером поворот до Станиславова, де приходить поїзд о 10 год. 53 мін.

До участі в прогульці має честь запросити Виділ Філії усіх — також і не членів товариства. Прогулька проводиться буде др. М. Коцюба.

— **Виділ «Селянської Ради в Камінці** устроює ві второк дня 5-ого червня о 11. годині рано *хлопске віче* в Побужанах в стодолі Юрка Ледовка з таким порядком: 1) О ухристиянено сусільності (о. Діаковский), 2) реферат політичний (о. Зельський), 3) о радах громадских (о. Петрушевич), 4) про окружні громади (п. Стефанович), 5) про вибори до сойму (о. Зельський), 6) внесєня. О 9. годині рано відправить ся Служба Божа.

— **Чи львівські листоноші** обовязані уміти читати по руски, чи ні? До нашої редакції принесено лист, на яким адреса, написана читким письмом, звучить: «ВП. Пан (ім'я і назви-ско) кандидат IV року уч. Муж. Сем. у Львові». Лист наданий у Львові 19. с. м., як свідчать обі почтові стампелі з 19. і 20. мая, одержав адресат дня 29. мая, з такою характерною дописою: «D. p. Adres trza pisać polski i ruski a nie sam ruski». Подаємо се до відомости Дирекції пошти з просьбою о відповідь на питане, яке ми поставили в горі.

— **В товаристві «Академічна Громада»**, як вж: свого часу було оголошене в часописях, завязалась *Комісія інформаційна*. Ціллю єї помагати товаришам вишукувати лекції та всякі інші занятя, як також уділяти їм ріжних інформацій так в справах університетских, як і громадских. Вже від давна давалась відчувати у нас недостача такої комісії, бо не один з товаришів бідував без занятя, хоч саме такі були до роздачі, але так одна як і друга сторона не мали куди звернутись о посередництво. Тому пригадуємось ще раз рускій публіці, бо лиш при єї помочи будемо могли сповнити повні нашу задачу. Многі будуть потребувати як-раз тепер на фермі відповідних інструкторів, так можуть звертатись до комісії, а она постарась поручити як найвідповідніших. Тим ошадять собі заходу і стануть в пригоді тим, що потребують занятя. Просимо проте звертатись впрот до комісії інформаційної в тов. «Академічна Громада» уліця Академічна ч. 8. — Комісія відповідає лиш тим, що пришлють марку або кореспонденційну карту на відповідь. За Заряд: *Богдан Гузар*, студ. прав; *Павло Чайківський*, студ. філ.

— **Містифікації.** Як обережно треба приймати тепер всякі сензаційні смерті, свідчать дві події, які на днях лучили ся. Позавчера рознесли телеграми вість, що в Познани помер недужий лат. архієпископ ке. Флоріан Стаблевский, коли противно, він жив і приходить до здоровля. Другий подібний примір лучив ся також того самого дня. Якась зловна рука з Гвіздця донесла львівським часописям, що тамошний завіда-тель дїбр. п. Мацка пожив смерті, проколений вилами. Тимчасом п. Мацка приїхав собі здоровенький зі Львова і дуже счудував ся, коли на другий день вичитав дома про свою смерть вгно.

— **З львівского бруку.** Два поліційні агенти полювали оноді на гицлівській горі на волоцюгів і прихопили злодійску трійку, як она двгала

до дому цілий кіш крадених покладків, горнець масла та багато иньшої поживи. Умучені і зго-лоднілі злодії найшли супочинок і харч в арешті.

«Чесна кумпанія» личаківських пісконошів підпила собі оноді дешево за рогачкою і напала в личаківським парку на п. Т., котрий йшов з женою і дітьми, жадаючи від него гроший або хліба. На щасте надійшло кілька осіб, і нападники віддалили ся, але недалеко причепили ся переходячого пана М. Та сей, кріпкий муштина, не дав себе налякати, але дав їм енергічну від-праву.

Чи боз цвите лиш для декого, чи для всіх? Над таким питанем роздумовав в поліційнім арешті Павло Мерк. Чому его замкнули за те, що позволив собі нарвати запашних цвєтів на замковій горі, се єму не могло в голові помістити ся, але так дійсно стало ся. Мерк приобіцяв поліційному комісареві, що на будуче попра-вить ся.

— **Убийство в Хойничах.** Тіло Вінтера крім лівої руки, правої ноги, лівого обойчика і внутренностей, чого доси не віднайдено і мабуть не найдесть ся, передала прокуратория родичам. Похорони мають відбутися сими днями. Енергічно ведеше слідство так яки вже покінчило ся. Старший радник суду Люкас і тайний радник суду Пшевльока, котрі з припоручєня міністерства справедливости вели слідство, виїхали на днях з Хойниць. Чи їм повело ся дійти до якого позитивного висліду — не знати, бо всьо держить прокуратория в найбільшій тайні. В Хойничах, бодай, є всі тої гадки, що всякі доходження за убійниками показались безуспішними. Мимо ярких підозрінь вини Ізраельского мають его пу-стити на волю. Так отже груба заслона тайни покриє ще один злочин більше.

— **З ц. к. команди кадетської школи** одержуємо письмо з просьбою о поміщенє для інформації родичів: До ц. к. кадетської школи для піхоти у Львові будуть приняті з початком слідуєчого року шкільного — вересень 1900 — і то на перший рік аспіранти в числі около 50; приняте до висших клас послідує лиш виїмково. Услівя при-нятя на перший рік слідуєчі: а) австрійске або угорске горожанство; б) фізичне уздібненє до військового вихованя; в) вік що найменше 14 літ і не переступаючий літ 17. (1. верєся в році принята); г) укінченє що найменше з доста-точним поступом чотирох низших клас школи реальної або гімназії, при чім не вважає ся на недостаточний поступ в язику латинським і грецким. Крім того мусять аспіранти зложити в кадетській школі вступний іспит; д) Зложєне оплати шкільної а то: 24 корон річно за синів офіцерів в чинній службі і на пенсії, війскових душпастирів евангеличного і греко-східного віроісповіданя, вкінці війскових урядників; 160 корон річно за синів гажистів в резерві, цивільних урядників державних і урядників ц. і к. двора, відтак державних слуг і слуг ц. і к. двора; 300 корон річно за синів всіх иньших горожан. Оплату шкільну належить зложити в 2 ра-тах з гори; та оплата обіймає всі кошти за харч, одежу, науку і шкільні підручники. е) вдоволяєне обичайне поведєне; в кінци з) заосмот-рене білем і деякими иньшими предметами. Просьби о приняте до кадетської школи після взірця поміщеного в *Aufnahms-Bedingungen* (услі-вля принята) мають свояки аспірантів внести просто до команди кадетської школи найпізній-ше до 15. серпня (найліпше по укінченю шкіль-ного року в середних школах). Друковані подрі-бі услівя принята (*Aufnahms-Bedingungen*) в ні-мецькім або в польскім язиці можна дістати в команді кадетської школи за ціну 40 сотиків від штуки Кадетска школа для піхоти має 4 класи; єлєви 4-го року, що мають відповідну кваліфікацію, виходять заступниками офіцерів. Супротив теперішного авансу в піхоті і при стрільнях осягають потому більше-меньше до року стєпень підпоручника. — *З ц. і к. команди школи.*

— **Дрібні вісти.** Оноді вечером на Богданівці під Львовом в лісі білогорським два зарібники Ів. Підгородецький і Стеф. Дунас враз з шведцем Фр. Подольчаком убили 27-літнього челядника шевского Андр. Веселовского в суперечці; ви-новників увязнено. — В Чернівцях помер за-ступник кравового маршалка, адв. др. Ротт. — В Угорниках, станиславівського повіта, повісив ся богатий селянин Петро Кічак. Причина само-убійства незнана. — В Кобилі коло Збаража від-добрав собі жите через повішенє статочний го-сподар Давид Ясиновский. Як причину само-убійства подають домашні сварні. — Російські дневники нотують вість, що небавом мають вийти в жите курьерскі поїзди, що получать шлях Відєнь-Краків-Львів-Підволочиска з сибє-рийськими залізницями.

Наука, штука, література.

— **Лигія**, штука в 5 актах, а 8 відслонях Жа-мса Барета, виставлена вчера в театрі гр. Скарб-ка у Львові, дала нагоду пізнати львівській пу-бліці твір англійского трагіка і драматурга. Зміст штуки взятий з перших часів християн-ства під панованем жостоккого цезара Нерона. Християнство обнимає чим-раз ширші круги, проповідуючи братерство людей, як дітий одного Бога. Против римского епікуреїзму, який вихо-див з заложєня, щоби уживати сьвіта, скілько кому можливо, бо зі смертию кінчить ся все істнованє чоловіка, християнство видвигає ідею вічності душі, для якої тутешне жите є лишє коротким переходом між попереднім, незнаним нам істнованєм, а будучим, яке обявили нам пророки і Христос. На сїм тлі розвиває ся ко-ротка фабула штуки. Претор міста Марко одерж-жує від Нерона розказ нищити в день христия-нів. Однак претор пізнає християнку Лигію і залюбує ся в ній. Тигеллія, его підвладний су-перник, обжаловує Марка перед Нероном за не-послух его розказови. Для сеї цілі лучить ся також з бувшою любовницею Марка, Марцією. Сей заговор осягає стілько, що Нерон рішає ся помилувати Лигію під услівєм, що впрече ся своєї віри. Лигія воліє зречи ся житя, чим свого Бога, а Марко, порушений єї вірою на красшу, вічну будучність, обявляє сам себе християни-ном перед лицем Нерона. На вісім відслон се фабула трохи за коротка. Однак сей недо-статок винагороджують з великим таланом представлені картини і контрасти між погань-ским сьвітоглядом, а новим, християнським. Та всеж такі Судермановою «Иоана» належить і під тим зглядом висше поставити від Барето-вої штуки. Що-до походження Лигії гадки поді-лені. Кажуть, що Барет усценізував власну свою повість «Під знаком креста», иньші бачать в сїй штуці перерібку повісти Фабара «Сумерк і сви-танє», а нарешті і повісти Сінкевича «Quo vadis». Вистава штуки була величавою під декораций-ним зглядом, а вже справді знаменитою була гра артистів. П. Хмельніський створив з високим артизмом статє Нерона, якого зарозумілість на свої «надлюдскі» прикмети доходила до бже-вільства. П. Сосновский віддав з великою сизою ролю префекта Марка, а пані Запольска створи-ла вірний тип змислової, в любови і своїй ам-біції заведеної женщины. Прочі артисти досто-рювали ся вповні до цілости.

— **Молода Україна** ч. 5. (посвяченє Шевчен-кови) за май с. р. Зміст: *А. Цегельський*: Гомо-ніла Україна...; *Вол. Старосольський*: Промова; — *Вол. Темницький*: Шевченко — в школах; — *Вол. Старосольський*: Кирило- Медієвське Братство; — *Евген Косевич*: Шевченківські обходи; — Хроніка з нашого жита.

Телеграми.

Будапешт, 29. мая. В дальшій ході роз-прав австрійської делегації, по бесіді гр. Голу-ховского, промовляв дел. Бакегем, конста туючи, що навіть опозиційні бесідники не виступили проти головних нарисів теперішної заграничної політики. Відтак наступила спеціальна дискусія.

Прага, 29. мая. «Narodni Listy» грозять По-лякам і правіці, що коли они звязуть ся в польско-клерикально-німецький союз з лівицею, Чехи постарають ся о зложєне опозиційної більшости з ческих більших властителів, Моло-дочєхів і християнсько-славянського Союзу, су-против чого теперішна правіця була би в мень-шости о 120 голосів.

Будапешт, 29. мая. Предложеній вчера угор-скому соймови проєкт квотового закона є іден-тичним з торічним проєктом, з тим, що має увійти в жите від 1. липня с. р.

Теплиці, 29. мая. Вчера перейшло тут 24 осіб з католицкого віроісповіданя на люте-ранське.

Льондон, 29. мая. Від початку облоги Ма-фєкінгу до его освободження, Англичани понесли такі страти: 6 офіцерів убитих, 25 ранених, 1 пропав; 61 воєків убитих, 108 ранених, 26 про-павших, а померших наслідком слабости 16. З білих мешканців Мафєкінгу 4 убитих, 5 ране-них, померших 32; з муринів убитих 353, а ра-нених 297.

Посмертна оповістка.

О. Михайло Збудовский, сьвященик-Фвилят, парох Драшєва, пов. підгаєцкого, помер в субо-ту дня 13 (26) с. м. — В. с. п!

Кандидат IV. року учительської Семинарії пошукує на час вакацій лекції на провін-цію. Близші зголошеня під адресою Н. Мавський—Львів, ул. Копєрника 16 (партер). (1—5)

Малий фейлетон.

О. ФРАНЦ МЕШКО.

ДРАМА НА СЕЛІ.

з словінського переклав
ЛЬКО КУЗІВ.

(Далі).

Скоренько мигала коса. Зелена травиця падала під смертоносним зелізом, билина за билиною, падали різнобарвні цвітки, цвіт за цвітом... цвіт за цвітом...

По хвили задержав косар страшне орудие; обтер блискучу крицю зрошеною травою і острив мокрим, довгим, вузеньким каменем. Коли брусок дотикав ся коси — розходив ся дзвінкий голос серед німої ранньої тишини...

Іван все ще острив, коли із за ліса вийшла гарна, середнього росту дівчина. Була то Олена — циганочка.

Не дорогоцінна, але і гарна була на ній одіж. Лице її горіло мов маковий цвіт. Зближала ся до косаря. Косар вложив брусок до кушки, похилив ся через косу та позправ захвачений на дівчину...

— Добрий день!

— Дай Боже, дай Боже — Оленко!

Підніс малий, старий капелюх і усьміхав ся байдужно.

— Так рано, а вже при роботі, Іване? —

та зиркнула трошки на бік своїми великими, загадочними очима.

— А — усьміхаючи ся, відповів Іван — поки ще холодно... А куди так — Оленко?

Іван приглядав ся дівчині.

— До церкви — нині іменини матери. Але мама щось хорі тай не могли йти. — Йду-ж я! Іван бачив, що Оленка красна, як те сходяче сонце.

— А то гарно, Оленко, дуже гарно.

Оленка усьміхнула ся, коли почула похвалу. Із за рум'яних усточок забіліли гарні, дрібненькі зубки. Іванови припала до вподоби її уroda. Йому було якось любо, коли глядів на той молодий цвіт. Закашляв в тім захваті...

— Помагай-Біг, Іване! Муши йти, щоби не спізніти ся!

— О, — Оленко — ще не пізно... сонце що тільки сходить.

— Пращай...! і йшла через поле.

Косар заступив її дорогу.

Іване! — Хотіла скочити на бік в траву.

— Остань на стежці — Оленко — бо зможеш одіж!

— Та най... як мене не пустиш!

Косар кинув косу в траву. На лице вибіг рум'янець. Очи аж горіли.

— Оленко!

— Уступи ся з дороги!

— Оленко! Дай мені цвітку з твоєї груди!

— Ні!

— Ні?

— Чому?

— Га, — чому?

Взяв її за руку. Рука була м'ягка, гладка, тепла...

Ой... Ще хто побачить!... що скажуть люди!

— Най говорять, що хочуть... цвітки! Її рука дрожала...

— Прошу тя... пусти мене!... Гляділа в його горяче, мужеске лице.

— Дай — прошу тя!

Обі руки дрожали. Оленка неспокійно гляділа докола.

— Дай!

— На, маєш — тільки пусти мене! Стидливо відняла цвітку з груди і дала йому в ліву руку.

— Дякую — Оленко!

— Пустиш мене — мушу йти!

Вивинула ся.

— Оленко! чи гніваєш ся! — кликав Іван за дівчиною.

— Ого! вже на дорозі!

— Ні, ні!

Дівча склонила голову і побігла своєю дорогою.

Косар заложив пахучу цвітку за широку крисаню. Аж крикнув з радости; голос його залунав серед ранньої тишини та відбив ся через дрімучий ліс аж гень далеко в селі, грімким відгомонам... А дівчина — цвітка чула той радісний крик. Затрепетало в дівочій груди молоді і доси безжурне серце і ударило новим життям... Якесь солодке чуття, чуже, і доси не знане огорнуло її серце.

(Далі буде).

ПЛАШІВСКА парова фабрика дахівон і цегол

Стоваришенє зареєстр. з ограниченою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренові різної величини.

Доставу дахівон обіймає для вигоди
П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

15—20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту „ДНѢСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за платою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через „Днѣстеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський вносить 50 кор., висове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Днѣстрѣ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Днѣстеръ“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовеньству і всім вірним Вєресв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ смертальний	18.166	„	60	„	

Тарифи „Днѣстра“ дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси „Днѣстра“ приймає Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долній, Святній, Городенці, Терєбовлі і Заліщиках при позичках гіпотетичних.

На житє можна обезпечитись через „Днѣстеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях, де нема близько агентів „Днѣстра“, приймає ся.

„Днѣстеръ“ виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч 10. (дім „Просьвіти“)

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у ЛЬВОВІ, при улици СИКСТУСКІЙ ч. 2.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границею в язичі рускім, польскім, німецькім, французскім і т. д. по оригінальних цїнах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчислюючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.